ANKARA TİCARET BORSASI Basın Bürosu

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

12 Ocak 2021 Salı

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

12 Ocak 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- 2020 Yılı Aralık Ayına Ait Dahilde İşleme İzin Belgelerinin (D1) Listesi
- 2020 Yılı Aralık Ayına Ait Yurt İçi Satış ve Teslim Belgelerinin (D3) Listesi
- 2020 Yılı Aralık Ayına Ait Hariçte İşleme İzin Belgelerinin (H) Listesi
- Firma Talebine İstinaden İptal Edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri Listesi
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 11/01/2021 Tarihli ve 2021/ÖİB-K-20 ve 21 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ YARGITAY KARARI

— Yargıtay 2. Hukuk Dairesine Ait Karar

Hububat ve bakliyat sektöründe ihracat ilk kez 7 milyar doları aştı

Türkiye hububat ve bakliyat sektörünün geçen yıl 7,3 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdiğini bildiren TİM Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Mahsum Altunkaya, sektör olarak ihracatı ilk defa 7 milyar doların üzerine çıkardıklarını söyledi.

Pandeminin etkisinde geçen 2020'nin bütün ihracatçılar açısından zorlu bir yıl olduğunu belirten TİM Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Mahsum Altunkaya, 2021'de her şeyin normale dönmesini temenni ettiklerini ifade etti.

Geçen yıla büyük bir enerjiyle başladıklarını ancak yaşanan COVID-19 salgını karşısında refleks olarak birçok önlem alıp ülke ihracatının kesintiye uğramaması için var güçleriyle çalıştıklarını belirten Altunkaya, şunları kaydetti: "Tüm zorluklara, pandeminin ağır şartlarına rağmen 12 aylık süreç itibarıyla ihracatımız yüzde 7,5 artışla yaklaşık 7,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektör olarak ihracatımızı ilk defa 7 milyar doların üzerine taşıyarak yeni bir rekora imza attık. 2020 yılı ihracatında elde edilen başarının sebeplerinden birisi de sektörümüz insan hayatının vazgeçilmezi, temel gıda ürünlerini arz etmektedir. Bu sebeple sektörümüzün stratejik önemi bulunmaktadır. Bu özelliği sebebiyle sektör ürünlerine olan talep pandemi etkisiyle daha da artmıştır."

Pandemi sürecinde ihracatın artmasında, ihracatçıların kısa sürede derslerine çalışarak şartlara uyum sağlama kabiliyetini göstermesinin de önemli etken olduğuna işaret eden Altunkaya, "Zorluklar, Türk ihracatçısını yıldırmamakta, daha ziyade yeni girişimlerde bulunmaya teşvik etmektedir. Kısacası bizim sektörümüzün başarısının altında yatan temel nedenler sektörün stratejik önemi ve sektör ihracatçısının maharetidir." ifadelerini kulandı.

TMO, 400 bin tonluk buğday ihalesi açtı

Toprak Mahsulleri Ofisi, 400,000 ton ekmeklik buğday alımı için ihale açtı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) yaklaşık 400,000 ton ekmeklik buğday ithalatı için uluslararası ihale açtı.

Avrupalı ticaret kaynakları ihaleye 19 Ocak'a kadar teklif verilebileceğini söylediler. Şartnamede sevkiyatın 26 Ocak ve 25 Şubat 2021 tarihleri arasında yapılması istendi.

20,000 ton ile 60,000 ton arasında değişen miktarlarda alınacak ekmelik buğdayın sevkiyatı Derince, İskenderun, Mersin, İzmir, Bandırma, Tekirdağ, Samsun ve Trabzon limanlarına yapılacak.

Buğday unu sektöründeki 34 firmaya para cezası

Rekabet Kurulu, buğday unu pazarında faaliyet gösteren 34 teşebbüse idari para cezası verilmesini kararlaştırdı.

Rekabet Kurumu, buğday unu pazarında faaliyet gösteren 46 teşebbüsün ihalelerde danışıklı teklif vermek suretiyle Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik yürüttüğü soruşturmayı tamamladı.

Kurumun internet sitesinde yer alan duyuruya göre soruşturma sonucu, Akmehmet Gıda San. ve Tic. AŞ, Altınbaşak Un İrmik ve Yem Sanayi ve Ticaret AŞ, Amasya Un Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti, Ay-Ser Bak Tarım Ürünleri Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti, Bafra Un Yem Gıda San. ve Tic AŞ, Beşgöz Araboğulları Unculuk Sanayi ve Ticaret AŞ, Birsan Birlik Gıda San. ve Tic. AŞ, Çiçek Un ve İrmik Tarım Ürünleri Gıda Nakliye Petrol Ürünleri San. ve Tic Ltd. Şti, Çorum Hitit Un Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Dervişoğlu Un Sanayi Nakliyat ve Ticaret AŞ, Elsa Ticaret Sanayi Turizm Nakliye ve Pazarlama Ltd. Şti, Emiroğlu Gıda Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti, Erenler Un İrmik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Erun Erbaa Un Sanayi Tarım Ürünleri Taşımacılık Dış Ticaret AŞ, Hüseyinova Gıda İnşaat Mühendislik Pazarlama Sanayii ve Ticaret Ltd. Şti, Kozlu Gıda İmalat Sanayi Ticaret ve Taşımacılık AŞ, Merzifon Gülbahar Untarım Ürünleri Hayvancılık Gübre Zirai Aletler Sanayi İç-Dış Ticaret Nakliyecilik AŞ, Misafir Mis Başak Un Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Nihoruz Gıda San. Tic. AŞ, Pak Petrol Ürünleri Gıda ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti, Saray Petrol Turizm Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Şimşekler Grup Tarım Ürünleri Taşımacılık Akaryakıt Otomotiv İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti, Taflan Un İnş. San. Tic. Ltd. Şti, Teksin Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ, Tunçoğlu Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ, Ulusoy Un Sanayi ve

Ticaret AŞ, Unay Un San. ve Tic. AŞ, Unsan Un Sanayi ve Ticaret AŞ, Usta Un Gıda Motorlu Araçlar Nak. Tur. San. Tic. AŞ, Ünsan Ünye Un San. ve Tic. AŞ, Yılmaz Un ve Gıda Sanayi Ticaret Ltd. Şti, Yüksel Un İrmik ve Bakliyat Unları San. ve Tic. AŞ, Zafer Un Fabrikası ve Karadeniz Un Sanayicileri Derneğine ilgili kanunu ihlal etmedikleri için idari para cezası verilmedi.

Öte yandan Akçaabatlılar Gıda Maddeleri Sanayi Nakliyat ve Ticaret A.Ş, Akkarun Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Aksu Gıda İhtiyaç Maddeleri Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti, Alaybeyi Gıda San. ve Tic. AŞ, Aydıngüler Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ, Darıca Un İnşaat Hafriyat Nakliyat Turizm Madencilik Ambalajlama Mühendislik Hizmetleri Gıda Sanayi Ticaret Ltd. Şti, Dayıoğlu Un Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Gür Un Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti, Hatap Değirmenleri Gıda San. ve Tic. AŞ, Gözeli Un Yem Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti, Güneydoğu Un Sanayicileri Derneği ile Özmercan Kardeşler Gıda İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin söz konusu hükümleri ihlal etmediklerinden, idari para cezası verilmesine yer olmadığı kararlaştırıldı.

Bankalardan 193.5 milyar liralık kredi yapılandırması

Türkiye Bankalar Birliği, son üç yılda bankaların 193.5 milyar liralık krediyi yeniden yapılandırdığını finansal yeniden yapılandırma anlaşması verilerinin dipnotunda açıkladı.

Bankalar Birliği geçen yıldan itibaren çerçeve anlaşmalara bağlı olarak yapılandırılan kredileri açıklıyor. Bu tutar kasım ayı itibariyle 24.1 milyar lira oldu. Ancak yeniden yapılandırılan kredilerin niye bu kadar düşük kaldığına yönelik sorular yoğunlaşınca Bankalar Birliği de bankaların tek tek ya da birkaçının bir araya gelerek yaptığı yeniden yapılandırılan kredileri de açıkladı. Banka ve finansal kurumlara kredi borcu bulunan şirketler için 2018'de yönetmelikle yeniden yapılandırma düzenlemesi getirildi. Ancak düzenleme yeterli olmayınca finansal yeniden yapılandırma için 2019'da yasal düzenlemeye gidildi. Bankalar Birliği 14 Ekim 2019 tarihinde 25 milyon üstü kredi borçları için yapılandırma sürecini, 8 Kasım tarihinden itibaren de küçük ölçekli yapılandırma sürecinin başladığını duyurdu. Çerçeve anlaşmalara bağlı olarak yapılan yeniden yapılandırmalar Bankalar Birliği tarafından bir rapor olarak açıklanıyor.

Veri dipnotta yer aldı

Kasım ayına ait raporda bir dipnot yer aldı. Dipnotta çalışmada yer alan verilerin sadece Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (FYYÇA) Büyük Ölçekli ve Küçük Ölçekli Uygulamalar kapsamında Çerçeve Anlaşmaları'nı imzalayan alacaklı kuruluşlar tarafından iletilen verilerden oluştuğu belirtildi. Bankaların söz konusu düzenlemeler dışında kendi inisiyatifleriyle yapılandırdıkları kredileri

kapsamadığı vurgulanan dipnotta, "TTB'ye üye bankaların Eylül 2020 dönemi bilanço verilerine göre, yeniden yapılandırılan ya da yeni bir itfa planına bağlanan kredilerin toplam tutarı 193.5 milyar liradır" denildi.

Uzmanlar, çerçeve anlaşma ile duyurulan yapılandırmaların neden düşük kaldığına yönelik çok soru geldiğini ifade ederek, Bankalar Birliği'nin de bilançolar üzerinden yaptığı derlemeyle bankaların kendi başlarına yaptıkları yapılandırmaların bilgisine yer verildiğini söyledi. 2018 yılından itibaren bankaların tek başlarına ya da birkaç banka bir araya gelerek bazı büyük grupların borçlarının çerçeve anlaşma düzenlemesine bağlı kalmadan yeniden yapılandırıldığını anlatan uzmanlar, yapılandırma işlemlerinin TBB'ye her zaman bildirilmediğini de vurguladılar.

Kasımda yapılandırma 4.3 milyar lira

Bankalar Birliği'nin düzenli olarak açıkladığı çerçeve anlaşmalara göre ise kasım ayında 4.3 milyar lira yeniden yapılandırıldı. Ekim 2019'dan itibaren şimdiye kadar Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması kapsamında yapılandırılan kredilerin büyüklüğü 24.1 milyar lira oldu. Bunun 23.8 milyar lirası büyük ölçekli firmalara ait. Büyük ölçekli 119 firmanın kredisi yapılandırıldı. Kasım ayında ise büyük ölçekli 3 imalat sanayi firmasının 2.8 milyar liralık kredisi yapılandırıldı. 3 inşaat şirketinin 350 milyon liralık kredisi, 2 taşımacılık, depolama ve haberleşme alanında faaliyet gösteren firmanın 734 milyon liralık kredisi, sağlık ve sosyal hizmetlerde faaliyet gösteren bir firmanın 25 milyon liralık kredisi yapılandırıldı.

TÜİK: İşsizlik oranı, ekimde yüzde 12,7

TÜİK'in açıkladığı verilere göre, Türkiye'de işsizlik oranı ekim döneminde yüzde 12,7 oldu. İşsizlik oranı, bir önceki döneme göre değişim göstermezken, yıllık bazda yüzde 0,7 puan düşüş kaydetti. Ekim döneminde genç işsizlik yüzde 24,9 ve tarım dışı işsizlik yüzde 14,8 olarak kayıtlara geçti.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılı Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 391 bin kişi azalarak 4 milyon 5 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,7 puanlık azalış ile yüzde 12,7 seviyesinde gerçekleşti. Ekim döneminde genç işsizlik yüzde 24,9 ve tarım dışı işsizlik yüzde 14,8 olarak kayıtlara geçti.

İstihdam oranı yüzde 43,6

TÜİK'in açıkladığı verilere göre; istihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı Ekim döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 896 bin kişi azalarak 27 milyon 447 bin kişi, istihdam oranı ise 2,3 puanlık azalış ile yüzde 43,6 oldu.

Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 242 bin, sanayi sektöründe 82 bin, hizmet sektöründe 684 bin kişi azalırken inşaat sektöründe ise 110 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 17,6'sı tarım, yüzde 20,3'ü sanayi, yüzde 6,4'ü inşaat, yüzde 55,7'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

İşgücüne katılma oranı yüzde 50

İşgücü 2020 yılı Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 288 bin kişi azalarak 31 milyon 452 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,0 puanlık azalış ile yüzde 50,0 olarak gerçekleşti.

Kayıt dışı çalışanların oranı yüzde 31 oldu

Ekim 2020 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,9 puan azalarak yüzde 31,0 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,6 puan azalarak yüzde 19,9 oldu.

15-64 yaş grubunda işsizlik oranı yüzde 13

15-64 yaş grubunda işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,7 puanlık azalışla yüzde 13,0, tarım dışı işsizlik oranı ise 0,9 puanlık azalışla yüzde 14,9 oldu. Bu yaş grubunda istihdam oranı 2,0 puanlık azalışla yüzde 48,5, işgücüne katılma oranı ise 2,9 puanlık azalışla yüzde 55,7 oldu.

Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 24,9

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,4 puanlık azalışla yüzde 24,9, istihdam oranı ise 2,2 puan azalarak yüzde 30,6 oldu. Aynı dönemde işgücüne katılma oranı 3,0 puanlık azalışla yüzde 40,8 seviyesinde gerçekleşti. Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,6 puanlık artışla yüzde 27,6 seviyesinde gerçekleşti.

Cari denge kasımda 4,1 milyar dolar açık verdi

Cari işlemler hesabı kasım ayında 4,06 milyar dolar açık verdi. Cari açık beklentisi 3,7 milyarlık dolar idi.

Merkez Bankası verilerine göre cari işlemler açığı 2019 Kasım ayına göre 4 milyar 48 milyon milyon dolar artarak 4 milyar 63 milyon dolara çıktı. Beklentiler 3.7 milyar dolar seviyesindeydi. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 37 milyar 974 milyon dolarına çıktı. 12 yıllık beklenti ise 37.7 milyar dolar seviyesindeydi.

Merkez Bankası artışta ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 2019 yılının aynı ayına göre 2 milyar 900 milyon dolar artarak 3 milyar 844 milyon dolara yükselmesi

ve hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin 1 milyar 451 milyon dolar azalarak 555 milyon dolara gerilemesinin etkili olduğunu belirtti.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı 2019 Kasım ayında 4 milyar 94 milyon dolar fazla vermişken bu ayda 632 milyon dolar fazla verdi.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, 2019 yılının aynı ayına göre 964 milyon dolar tutarında azalarak 583 milyon dolara geriledi. Birincil gelir dengesi kaynaklı net çıkışlar, 2019 yılının aynı ayına göre 338 milyon dolar azalarak 835 milyon dolar gerçekleşti.

İkincil gelir dengesi kaynaklı net girişler, 2019 yılının aynı ayına göre 35 milyon dolar azalarak 61 milyon dolar oldu.

Hisse senedinde 1.3 milyar dolar net alış

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 299 milyon dolar gerçekleşti. Portföy yatırımları 1 milyar 298 milyon dolar tutarında net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 1 milyar 276 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 607 milyon dolar net alış yaptı.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1 milyar 118 milyon dolar ve yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 2 milyar 230 milyon dolar net artış kaydetti.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak; bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 629 milyon dolar, 35 milyon dolar ve 191 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirildi.

Resmi rezervlerde bu ayda 145 milyon dolar net azalış gözlendi.

Varlık fonu borç fonuna döndü

Türkiye'nin en önemli kamu kurumlarını bünyesinde barındıran Varlık Fonu, bütçe açığının büyüdüğü ve rezervlerin eksiye indiği bir dönemde ağır borç yükü üstleniyor.

AKP hükümetinin değerli kamu kurumlarının yönetimini tek çatı altında topladığı Türkiye Varlık Fonu (TVF), ekonomide güvenli tek liman olarak görülüyor, ancak orada da işler pek parlak değil. TVF'nin net kârı, 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 48.3 düşüşle 8 milyar 854 milyon TL'ye geriledi. Pandemi ve döviz kurlarındaki artışla birlikte fonun 2020'de daha olumsuz tabloya sahip olacağı ifade ediliyor. Turizm gelirlerini kaybeden, dış ticaret açığı büyüyen ve Merkez Bankası rezervleri eksi olan Türkiye'nin elinde büyük finansal kaynak olarak sadece TVF kaldı.

SÜRDÜRÜLEBİLİR DEĞİL

Finans sisteminden kaynaklı olarak TVF'nin borç fonuna döndüğünü ifade eden Vergi Uzmanı ve SÖZCÜ Gazetesi Yazarı Nedim Türkmen, TVF'nin finansal tablolarında 2019'un gelir ve giderlerinin sorunlu olduğunu, krizin derinleştiği 2020 ve 2021 yıllarında bunun daha da ağırlaştığını anlattı. Türkmen, "TVF şirket olsa teknik olarak iflas ederdi. Para bulması lazım. İkinci bir Hazine olmuş durumda ama sürekli borç oluşturan harcama yapılan yapı olmuş. Çok sürdürülebilir bir durum değil" dedi.

Finans sektörünün alacaklarının yüzde 53 arttığını ancak borçlarının da yüzde 64 yükseldiğini ifade eden Türkmen, "Konsolide bilançonun net işletme sermayesi noksanı 357 milyon 998 bin TL. Bunun anlamı; 12 ay içinde para bulması gerekir ki, bu tablolar 31.12.2019 olduğundan 2020 yılında borç yapılandırması ya da yeni kredi

alıp almadığına bakmak gerekir. Borç yapısının çoğu kısa vadeli ve bunun da çoğunluğu finans sektörü (bankaların) borçlarından oluşuyor. Özellikle finans sektörü şirketleri, Varlık Fonu'nun mali yapısını epeyce bozmuş görünüyor. Finans sektörünün kârlılığı da azalmış. 2020 bilançosunda bu durum daha net görülecektir" diye konuştu.

GIDER, GELIRDEN FAZLA

Varlık Fonu'nun yarattığı hasılat artışından daha fazla gider artışının olduğuna dikkat çeken Türkmen, iyi bir stratejik plan ve bütçe yapılmadığı takdirde, aynı işletme sermayesi sorunu olan KOBİ'lerin düştüğü borç çevirme sarmalına düşebileceğini aktardı. Türkmen, "Görüldüğü üzere lisans hakkını elinde tuttuğu ve işletme hakkını devrettiği Milli Piyango gibi kuruluşlarda KDV'yi sıfırlayıp, hasılatı artırmak bile Varlık Fonu'nu kurtaramayacak" dedi.

FON, ATEŞE KÖRÜKLE GİDİYOR

Varlık Fonu'nun borç krizini önleyecek tedbirler alacağı yerde ateşe körükle gittiğini söyleyen CHP İstanbul Milletvekili Özgür Karabat, fonun kurulduğu günden bu yana borç batağına sokulduğunu ifade etti.

Özgür Karabat

2021 yılının en önemli gündeminin borç krizi olacağını anlatan Karabat, "Pandemide 'her ne pahasına olursa olsun büyüyeceğiz' denerek piyasaya borç para pompalandı. Bankacılık kesiminin piyasadan 3.77 trilyon TL alacağı var. 2019 sonunda bu tutar 2.73 trilyon liraydı. Yani 1 senede piyasaya bankacılık sistemi aracılığıyla 1 trilyon TL para pompalandı. Turizmci zor durumda, esnaf açlıkla sınanıyor. Varlık Fonu'nun içinde

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Perşembe veya cuma aşılama başlayacak

Kısıtlamaların kademeli olarak azaltılacağını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, COVID-19 aşısının belirlenen sıralamaya göre perşembe veya cuma günü uygulanmaya başlayacağını duyurdu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında yaklaşık 4 saat süren kabine toplantısı sona erdi. Toplantının ardından açıklama yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Aldığımız tedbirlerle salgının artış hızını gözle görülebilir şekilde azaltmayı başardık. Kısıtlamaları kademeli olarak kaldıracağız" ifadelerini kullandı. Erdoğan, COVID-19 aşısının belirlenen sıralamaya göre perşembe veya cuma günü uygulanmaya başlayacağını bildirdi.

Ayrıca, kuraklık tehdidine karşı tedbir alınması gerektiğini vurgulayan Erdoğan, "Günlük kullanımdan tarımsal sulamaya kadar her alanda tasarrufu esas alan bir anlayışla hareket etmek mecburiyetindeyiz" dedi.

"Önlem ve teşvikler sayesinde ekonomimizin direnci koruduk"

İnsanlığın 2020'yi iyi hatıralarla kapatmadığını belirten Erdoğan, "Ülkemiz de dünyayı etkileyen sıkıntılar ve yaşadığı afetler sebebiyle geçtiğimiz yılı oldukça büyük bedeller ödeyerek geride bıraktı. Halbuki Türkiye olarak 2020 yılını güzel bir başlangıçla karşılaşmıştık. Geçtiğimiz 18 yılda kurduğumuz güçlü altyapının üzerinde hedeflerimize doğru kararlılıkla yürüyorduk. Koronavirüs salgınının ülkemize de sıçramasıyla birlikte kendimizi hızla bu yeni duruma hazırladık. Zaten güçlü olan sağlık altyapımızı ve sağlık sistemimizi, açtığımız yeni hastanelerle tahkim ettik.

Salgın tedbirlerinden etkilenen tüm kesimlere yönelik nakdi hibe ve destek programları başlattık." ifadelerini kullandı.

Ekonomide aldıkları tedbirlerle salgının Türkiye'ye gelişini geciktirerek yılın ilk çeyreğinde yüzde 4,5 büyüme oranına ulaştıklarını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle devam etti:

"Eğer salgın mart ayını hiç etkilememiş olsaydı bu oranın 1 veya 1,5 puan daha üzerine çıkmış olacaktık. Yılın ikinci çeyreğinde ise koronavirüs salgını tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de derinden hissedildi. Bu dönemde Türkiye, diğer ülkelere nazaran oldukça düşük bir seviye olan yüzde 9,9 oranında daraldı. Salgının etkilerini azaltmak için hayata geçirdiğimiz önlem ve teşvikler sayesinde bu zor dönemde ekonomimizin direncini korumayı başardık.

'Suyu tasarruflu kullanalım' çağrısı

Dünyanın, bir tarafta küresel ısınmanın yol açtığı sel baskınları ile diğer tarafta da kuraklığın sebep olduğu su kıtlığı ile boğuştuğuna dikkati çeken Erdoğan, herkes aynı gemide olduğu için Türkiye'nin de bu tabiat olaylarından etkilendiğini söyledi.

Bu yıl mevsim normallerinin çok altına düşen yağışların ülkeyi ciddi bir kuraklık tehdidi ile yüz yüze bıraktığına işaret eden Erdoğan, kimi zaman da çok şiddetli gerçekleşen ve sel baskınlarına yol açan yağışlara maruz kalındığını hatırlattı.

Barajların bir kısmının neredeyse tamamen boşaldığı, diğerlerinde de su seviyesinin çok düştüğü bir dönemden geçildiğine işaret eden Erdoğan, "Ancak 100 yılda bir görülecek böylesine büyük bir kuraklık tehdidi karşısında hep birlikte tedbir almamız gerekiyor. Günlük kullanımdan tarımsal sulamaya kadar her alanda tasarrufu esas alan bir anlayışla hareket etmek mecburiyetindeyiz. Ülkemizdeki suyun üçte ikisinden fazlası tarımda kullanılıyor. Bunun için baraj ve gölet depolama alanlarının yanı sıra sulama tesislerinin inşasına hız veriyor ve yeraltı barajlarına da başlamış vaziyetteyiz." diye konuştu.

Altın üretiminde hedef 100 milyon ton

Ülkenin kaynaklarını her alanda en üst düzeyde harekete geçirmek için çalıştıklarını anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bunlardan biri de altın üretimidir. Geçtiğimiz yıl altın üretimimiz 42 ton ile Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine çıktı. Bu üretimin ekonomimize katkısı 2,4 milyar dolardır. Hedefimiz, önümüzdeki 5 yıl içinde en fazla katma değere sahip ürünlerin başında gelen altın üretimini 100 tona yükseltmektir." bilgisini verdi.

COVID-19 aşısı konusunda gelişmeler

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, gelinen aşamada salgınla mücadelede önemli bir hususun da aşı çalışmaları olduğuna değinerek, şu bilgileri verdi:

"Türkiye, dünyadaki tüm aşı geliştirme ve üretim faaliyetlerini yakından takip etmekte, uygulama aşamasına gelen her ürünle ilgilenmektedir. Halihazırda Çin menşeli bir aşıyı bildiğiniz gibi ülkemize getirmeye başladık. İlk etapta 3 milyon doz aşı şu anda ülkemize geldi. Alman menşeli bir aşı ile ilgili anlaşmamızı da yaptık ama görüşmeler devam ediyor. Nihai kararı henüz karşılıklı olarak vermiş değiliz. Rus ve İngiliz menşeli açılarla ilgili gelişmeleri de takip ediyoruz.

Ülkemize gelen aşıların kullanıma sunulabilmesi için gereken test süreçleri tamamlanır tamamlanmaz belirlenen öncelik sırasına göre uygulamasına geçilecektir. İnşallah belirlenen sıralamaya göre perşembe veya cuma günü bu kampanyamız başlamış olacak. Tabii en önemlisi kendi aşımızı geliştirme çalışmalarıdır. Çok sayıda üniversitemiz, kuruluşumuz ve firmamız bu amaçla yoğun bir gayret içindedir. İnşallah hep birlikte bu musibetin de üstesinden gelecek, hedeflerimize doğru tam kapasite yürümeye devam edeceğiz."

CHP Sözcüsü Öztrak: Bu gidişle 'terörist' iftirasına muhatap olmayan kimse kalmayacak

CHP Sözcüsü Öztrak, "Saray gibi düşünmeyen herkes terörist. Şimdi de Boğaziçi Üniversitesi'nde rektör atamasına tepki gösteren öğrencileri terörist ilan etti. Bu gidişle bu ülkede 'terörist' iftirasına muhatap olmayan kimse kalmayacak." dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, "Saray gibi düşünmeyen herkes terörist. Şimdi de Boğaziçi Üniversitesi'nde rektör atamasına tepki gösteren öğrencileri terörist ilan etti. Bu gidişle bu ülkede 'terörist' iftirasına muhatap olmayan kimse kalmayacak." dedi.

CHP Merkez Yönetim Kurulu (MYK), Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu başkanlığında toplandı.

Toplantıya ilişkin açıklamada bulunan Öztrak, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutlayarak, "Ucube tek adam vesayet rejimine geçildikten sonra özgür basın üzerindeki baskılar hızla arttı. Türkiye, 180 ülkenin değerlendirildiği Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 2020 itibarıyla 154'üncü sırada. Kongo bu ligde bizim dört sıra üstümüzde. Rakiplerimiz Brunei, Ruanda gibi ülkeler." ifadesini kullandı.

Geçen yıl da gazetecilerin ciddi baskılarla karşı karşıya kaldığını söyleyen Öztrak, 68 gazetecinin 2021'e cezaevinde girdiğini, 2020'de gazetecilerin 479 kez hakim karşısına çıktığını, gözaltına alınan 78 gazeteciden 25'nin tutuklandığını söyledi.

"Basın ve yayın organları da sarayın istibdat rejiminden paylarını aldı." ifadesini kullanan Öztrak, televizyon ekranlarının RTÜK tarafından karartıldığını, yeni bir televizyon kanalının yayın politikası beğenilmediği için 26 günde yayın hayatının bitirildiğini iddia etti.

Öztrak, "Basına baskı darbe dönemlerini bile mumla aratacak düzeye ulaştı. Ama tüm bunların müsebbibi olan Saray, dün çıkmış, 'basın özgürlüğünden vazgeçmeyiz' mesajları veriyor. Tam bir kara mizah." değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun dünkü basın toplantısında basın özgürlüğü ve haber alma hakkını korumak için yapılacakları içeren "Medya Özgürlüğü için asgari 10 koşulu" anımsatan Öztrak, CHP iktidarında bu ilkelerin tamamını hayata geçirmeye kararlı olduklarını vurguladı.

"Dinlemeyi deneseniz"

ABD'deki olaylara değinen Öztrak, yaşananların seçimi kaybeden popülist bir siyasetçinin koltuğunu bırakmamak için yapabileceklerini tüm dünyaya gösterdiğine değindi.

Türkiye'nin popülist siyasetin kutuplaştıran zehirli diline en aşina ülkelerden biri olduğunu savunan Öztrak, şöyle devam etti:

"AK Parti Genel Başkanı'nın birine ya da birilerine hakaret etmediği tek bir günümüz geçmiyor. Saray gibi düşünmeyen herkes terörist. Şimdi de Boğaziçi Üniversitesi'nde rektör atamasına tepki gösteren öğrencileri terörist ilan etti. Bu gidişle bu ülkede 'terörist' iftirasına muhatap olmayan kimse kalmayacak. Bu ülkenin geleceği üniversiteli gençlerimizi 'terörist' ilan edeceğinize bir de dinlemeyi deneseniz sayın Erdoğan. Onlara haksız yere 'terörist' diyerek itibarsızlaştırmaya çalışmak yerine taleplerine bir kulak verseniz ne çıkar? Tepesine çıktığınız kibir kuleleriniz mi çatlar?"

"Milletini 'terörist' diyerek bölüp, parçalayan kim?" diye soran Öztrak, şunları kaydetti:

"Partisinin kongrelerine katılıyor. Muhalefete, muhalefet liderlerine ağzına geleni söylüyor. Sonra da kendisine 'sözde Cumhurbaşkanı' denince alınıveriyor. Bugün bu ülkede ciddi bir devlet krizi yaşanıyorsa bunun nedeni tarafsızlık yeminine sadık kalmayan Cumhurbaşkanı'nın partisine genel başkan olmayı tercih etmesidir. Madem Partili Cumhurbaşkanlığı istiyordunuz o zaman Cumhurbaşkanlığı yeminini de değiştirecektiniz. Hem tarafsız Cumhurbaşkanı zırhını giyeceksiniz, siyasi eleştirilerden kendinizi münezzeh kılacaksınız hem de Partili Cumhurbaşkanı olarak dilediğinize dilediğiniz hakareti savuracaksınız. Türkiye'miz bu ucube tek adam vesayet rejimiyle anayasal devlet olmaktan çıkmış, kağıt üzerinde anayasalı bir devlete dönüşmüştür. Bugün millete askıda kuru ekmek layık görülüyorsa, işsizlik adeta bir tsunamiye dönüştüyse işte nedenlerini buralarda arayacaksınız."

İssizlik

Milletin işsizlikten kırıldığını iddia eden Öztrak, bugün açıklanan ekim ayı işsizlik verilerine göre, son bir yılda 896 bin yurttaşın işini kaybettiğine ve bunun 684 bininin hizmet sektöründe olduğuna dikkati çekti.

Son 24 ayın 22'sinde istihdam kaybı olduğunu ve salgından çok önce milletin işini kaybetmeye başladığını belirten Öztrak, TÜİK'in iş bulma ümidini yitirdiği için iş aramayanları işsiz saymadığına işaret etti.

Öztrak, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Millet işini kaybetmiş ama işsiz sayısı TÜİK'e göre, 391 bin kişi azalmış. Diğer tarafta ise iş bulma ümidini yitirdiği için iş aramayan yurttaşlarımızın sayısı son bir yılda 2 milyon 173 bin kişi artmış. İş bulma ümidini kaybedenleri de kapsayan gerçek işsizlerimizin sayısı son bir yılda 2 milyon 763 bin kişi artarak, 10 milyon 513 bini bulmuş. Çalışıyor göründüğü halde iş başında olmayanları da buna dahil edersek işsizlerimizin sayısı 12 milyonu aşıyor. Son bir yılda gerçek işsizlik oranı ise 7,2 puan artarak yüzde 29,3'e sıçramış. Milletin yaşadığı işsizlikle, TÜİK'in açıkladığı işsizlik arasında korkunç bir uçurum var."

Öztrak, bedensel özür, hastalık gibi nedenlerle iş göremez hale geldiği için iş aramayan yurttaşların sayısının son bir yılda 1 milyon 112 bin kişi arttığının altını çizerek, "Peki, Saraydakilerin bunlardan haberi var mı? Hayır. Çünkü Saray'da oturanların keyfi yerinde. Onların evlerine üçer beşer ballı maaşlar giriyor. Sarayın yandaş havuz müteahhitleri dolarlı, avrolu garantili projelerden paralarını tıkır tıkır tahsil ediyor. Bu saray rejiminde, milletin payına askıda kuru ekmek, yandaşların payına, milletin kesesinden ballı börek." ifadelerini kullandı.

Moskova'dan anlaşma çıktı: Ortak çalışma grubu kurulacak

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı arasında Kremlin'de gerçekleştirilen Karabağ konulu görüşme bitti. Toplantıda, ortak projelerin hayata geçirilmesi amacıyla Rusya, Azerbaycan ve Ermenistan başbakan yardımcılarının başkanlık edeceği bir çalışma grubu kurulması kararı alındı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan arasında Kremlin'de yapılan Dağlık Karabağ konulu görüşme bitti. Putin, Dağlık Karabağ'da ekonomi ve ulaşım altyapısıyla ilgili sorunların çözümü için üç ülkenin başbakan yardımcıları düzeyinde bir çalışma grubu kuracaklarını belirtti.

Rusya'nın düzenlediği ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev ile Ermenistan Başbakanı Paşinyan'ı 10 Kasım'da Dağlık Karabağ'da sağlanan ateşkesin ardından ilk kez bir araya getiren kritik görüşmenin sona erdiği açıklandı. Üçlü görüşme, yaklaşık 4 saat sürdü.

"KARABAĞ'DA ANLAŞMA KOŞULLARINA UYULDU"

Sputnik'te yer alan habere göre, görüşmenin ardından düzenlenen üçlü basın toplantısında konuşan Putin, Dağlık Karabağ'la ilgili anlaşmanın koşullarına

uyulduğu, ciddi olayların yaşanmadığı ve Rus barış gücünün yükümlülüklerini tümüyle yerine getirdiği sonucuna vardıklarını ifade etti.

Aliyev ve Paşinyan'la yaptıkları görüşmeleri önemli ve faydalı olarak niteleyen Putin, Dağlık Karabağ'da altyapı projelerinin geliştirilmesiyle ilgili ortak açıklama imzaladıklarını söyledi.

ÇALIŞMA GRUBU KURULACAK

Putin, Dağlık Karabağ'da ekonomi ve ulaşım altyapısıyla ilgili sorunların çözümü için üç ülkenin başbakan yardımcıları düzeyinde bir çalışma grubu kuracaklarını belirtti.

Putin, "Bugünkü görüşmeyi son derece önemli ve faydalı buluyorum, zira bölgedeki durumun geliştirilmesi, yani ekonomik bağların ve altyapı projelerinin geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlayıp ortak açıklama imzalayabildik" dedi.

Ortak açıklama kapsamındaki projelerin hayata geçirilmesi amacıyla Rusya, Azerbaycan ve Ermenistan başbakan yardımcılarının başkanlık edeceği bir çalışma grubu kurulacağını anlatan Putin, "Başbakan yardımcıları da, en kısa sürede uzmanların yer alacağı alt çalışma grupları kuracak ve bölgede ulaşım altyapısı ile ekonominin geliştirilmesi konusunda somut planlar sunacaklar" ifadelerini kullandı.

Büyükşehirlerde köyler "kırsal mahalle" olacak

Ali Ekber YILDIRIM 12 Ocak 2021 Salı

Hükümet, yaklaşık 9 yıl önce, 12 Kasım 2012'de Büyükşehir Yasası'nı değiştirerek 30 ilde 16 bin 220 köyü mahalleye dönüştürdü. Türkiye'deki 34 bin 434 olan köy sayısı neredeyse yarı yarıya azalarak 18 bin 214 köye düştü.

Yine aynı değişiklikle, 1053 belde mahalleye dönüştürüldü. Yasa, 2012'de çıkarıldıktan sonraki ilk yerel seçimde 30 Mart 2014'te uygulamaya geçti. Geçen bu süre zarfında çok önemli sıkıntılar yaşandı. Mahalleye dönüşen köylerin ve beldelerin ortak kullanılan tüm malları, meraları, taşınmazları bağlandıkları belediyeye geçti.

Bu değişiklik tarımsal üretime zarar verdi. Bazı yerlerde tarım alanları imar değişiklikleri ve benzeri uygulamalarla amaç dışı kullanıma açıldı. Köylerin meraları belediyeler tarafından satıldı.

Köyler mahalleye dönüşünce Büyükşehir Yasası ve kuralları uygulandığı için köylülerin ihtiyaç duydukları ahır ve benzeri yapıları yapmaları zorlaştı. Bürokrasi arttı. Hayvancılık yapanlar "koku yapıyor" diye şikâyet edilerek bulundukları yerlerden uzaklaştırılmaya zorlandı. Tarımsal üretim, özellikle hayvancılık yapanlar için her geçen gün daha zor hale geldi.

Yaşanan sıkıntılar 3. Tarım ve Orman Şurası raporlarına da yansıdı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 21 Kasım 2019 tarihinde açıkladığı Şura Sonuç Bildirisi'nde: "Büyükşehir belediyelerinde mahallelerin kırsal ve kentsel olarak yeniden yapılandırılması, kırsal mahallelerde köy tüzel kişiliği yapısının korunması, kırsal yaşamın Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde bütüncül ve entegre bir bakış açısıyla koordine edilmesi" maddesi yer aldı.

Yaklaşık bir yıl sonra 16 Ekim 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7254

Sayılı Kanun" ile mahalleye dönüşen köy ve beldelerle ilgili önemli bir düzenleme yapıldı. Fakat bu değişiklikten pek kimsenin haberi olmadı.

Pakdemirli, yasanın tarıma zarar verdiğini itiraf etti

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 6 Kasım 2020'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bakanlığın 2021 bütçesinin görüşüldüğü Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında Büyükşehir Yasası ile köylerin mahalleye dönüştürülmesinin tarıma zarar verdiğini itiraf etti.

İYİ Parti Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın konuyu gündeme getirmesi üzerine Bakan Pakdemirli: «Büyükşehir Yasası, maalesef, tarıma hakikaten zarar verdi" dedi. Bu konuda bir yasal düzenleme olacağını dile getiren Pakdemirli: "Biz de buraya bir katkı koyuyoruz. Gazi Meclisimizin de buna katkı koyacağına eminim. Özellikle tarımsal faaliyetlerin daha düzenli sürdürülebilmesi maksadıyla bu büyükşehir yasasında da bazı tadilatlara ihtiyaç var" diye konuştu.

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, Bakan Pakdemirli'nin bu açıklamasına tepki göstererek Büyükşehir Yasası çıktığında itiraz ettiklerini ve 8 yıl sonra yapılan yanlışın itiraf edildiğini soru önergesi ile gündeme getirdi. Kasım 2020'de bu tartışmalar yaşanırken, 16 Ekim 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7254 Sayılı Torba Yasa'daki köy statüsüne ilişkin düzenlemenin yapıldığı gözden kaçırıldı. Torba Yasa ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na bir madde eklenerek düzenleme zaten yapılmıştı.

Yeni düzenleme ne getiriyor?

Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7254 Sayılı Kanun'un 10. maddesi ile başvuru yapmak şartı ile köy statüsü yeniden değiştiriliyor. Söz konusu Torba Kanun ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na eklenen madde ile getirilenleri şöyle özetleyebiliriz:

- 1- Köy veya belde belediyesi iken mahalleye dönüşen ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunup sosyo-ekonomik durumu, şehir merkezine uzaklığı, belediye hizmetlerine erişebilirliği, mevcut yapılaşma durumu ve benzeri hususlar dikkate alınarak ilgili ilçe belediye meclisinin kararı ve teklifi üzerine büyükşehir belediye meclisinin en geç 90 gün içinde alacağı karar ile kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahalleler, kırsal mahalle kabul edilir.
- 2- Bu belirlemenin mahalle düzeyinde yapılması esastır. Ancak; tamamı kırsal mahalle olarak tespit edilmeyen diğer mahallelerde de on bin metrekareden az olmamak kaydıyla kırsal yerleşik alan belirlenebilir. Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan vasfı bu fıkrada belirtilen usulle kaldırılabilir.

3- Büyükşehir belediyesi, birinci fıkra uyarınca ilçe belediyesinden gelen teklifi aynen veya değiştirerek kabul edebilir ya da reddedebilir.

Kırsal mahallelere vergi ve harç indirimi

- 4- Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde; gelir vergisinden muaf esnaf ile basit usulde gelir vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan bina, arsa ve araziler ile mesken amaçlı kullanılan binalar ve zirai istihsalde kullanılan bina, arsa ve araziler 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre alınması gereken emlak vergisinden muaftır.
- 5- Bu yerlerde, ticari, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan bina, arsa ve araziler için emlak vergisi yüzde 50 indirimli uygulanır.
- 6- Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde, 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken bina inşaat harcı ile imarla ilgili harçlar alınmaz; anılan kanuna göre alınması gereken diğer vergi, harç ve harcamalara katılma payları yüzde 50 indirimli uygulanır.

Su faturasına yüzde 50 indirim

- 7- Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret en düşük tarifenin işyerleri için yüzde 50'sini, konutlar için yüzde 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için bu fıkrada belirtilen muafiyet ve indirimler uygulanmaz.
- 8- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 12'nci maddesinin yedinci fıkrası ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun ek 17'nci maddesi hükümlerinden yararlanan yerler; kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenmesi halinde bu madde hükümlerine aykırı olmayan hak, sorumluluk ve imtiyazlardan faydalanmaya devam ederler.
- 9-Bu madde uyarınca kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alan olarak belirlenen yerler hakkında 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı 14 İlde Büyükşehir Belediyesi ve 27 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1'inci maddesinin 15 ve 29. fıkraları uygulanmaz."

Özetle, 30 büyükşehirde mahalleye dönüştürülen köylerin statüsü ile ilgili çok önemli bir değişiklik yapıldı. Başvurmaları halinde "kırsal mahalle" statüsüne kavuşacak köyler, beldeler için vergi, harç ve su ücreti ödemelerinde muafiyet ve indirimler sağlanıyor. Büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının, köy muhtarlarının çoğunun bundan haberi bile yok. Öyle anlaşılıyor ki iktidar ve muhalefetin de haberi yok.

Yasa çifte standart yaratır

Büyükşehir Yasası'nın kırsala etkileri konusunda çalışmaları ile bilinen Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bülent Gülçubuk yasada yapılan değişikliğin çifte standart yarattığını söyledi. Birçok muhtar, belediye başkanı ve yerel yöneticilerin bu yasal değişiklikten haberi bile olmadığını anlatan Gülçubuk şu değerlendirmeyi yaptı: "Köyleri mahalleye dönüştürürken tek seferde karar alındı. Bu köyler ve mahalleler toptan mahalleye dönüştürüldü. Şimdi deniliyor ki isteyen köy/mahalle veya belde ilçe belediyesine başvursun, oradan Büyükşehir'e gider ve kabul edilirse "kırsal mahalle" olma hakkı elde edilecek. Başvuran ve kabul edilen köy veya beldelerde yaşayanlar vergi, su ve benzeri ödemelerde indirimli yararlanacak. Çifte standart olacak. İki köy/mahalle düşünün bunlardan birisi haber alıyor ve başvuruyor. Birinin haberi yok. Başvurmadığı için bu indirimlerden yararlanamayacak. Statüsü değişen tüm köylerin tek kararla eski statüsüne kavuşması sağlanmalı. Ayrıca ortak mülkiyet alanları ellerinden çıktı. Ortak meraları, arazileri belediyelere geçti. Haklarını kaybetmiş oldular. Beldeler gelirlerini kaybetti. Şimdi vergi indirimi ile bu kayıpları karşılanabilir mi?"

BÜYÜKŞEHİR KAPSAMINDAKİ 30 İL

Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Ordu, Sakarya, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Van.

Vatandaş işsizliği çok abartıyor, çok!

Alaattin AKTAŞ 12 Ocak 2021 Salı

- ✓ Çalışma çağındaki nüfus artarken çalışanlar da azalmış, işsizler de... Bu nasıl mı olmuş; çünkü çalışmak isteyenlerin sayısı 2.5 milyon gerilemiş.
- ✓ Ama dikkat, bu 2.5 milyon kişinin 2.2 milyonu iş aramıyor ama iş bulsa, çalışmaya hazır.

Pandeminin işsizlik yönüyle ekonomiyi en az etkilediği ya da hiç etkilemediği yegane ülke herhalde Türkiye'dir.

TÜİK dün ekim ayının işgücü istatistiklerini açıkladı ve gördük ki işsizlik pandeminin söz konusu olmadığı 2019 yılından daha düşük.

Koronavirüs ve etkileri hiç gündemde yokken işsizlik daha yüksek, salgın tüm ülkeleri ve ekonomileri kasıp kavururken işsizlik daha düşük!

İşte Türkiye bunu başarmış durumda...

İşte veriler ortada. 2020, 2019'dan daha iyi. Koskoca TÜİK'in verilerine itibar etmeyecek miyiz yani.

İşkur'un önünde kuyruklar bitmiyormuş...

Vatandaş abartıyor da ondan. Ya da şu iş beğenmezlik yok mu!

Ne diyor bazı siyasetçilerimiz ve de iş insanlarımız:

"İşsizlik yok, iş beğenmeme var!"

Doğru! Üniversiteyi bitiren, örneğin uluslararası ilişkiler okumuş, örneğin iktisat okumuş, örneğin ziraat mühendisi ya da inşaat mühendisi olmuş bir genç sanayide çalışmaya razı olsa, iş çok belli ki...

Ya da son zamanlarda çok rağbet gören motosikletli kurye olarak çalışmak istese, yine iş var.

"Gençler iş beğenmiyor" diyenler pek de haksız sayılmaz yani!

BU KADARCIK KUSUR KADI KIZINDA DA OLUR!

TÜİK'in işgücü istatistiklerinin gerçek durumu yansıtmadığı ileri sürülüyor. Bu yanılgıya zaman zaman biz de düşüyoruz, itiraf edelim.

- Ekim 2019'dan Ekim 2020'ye son bir yılda 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfus, yani çalışma çağındaki nüfus 1 milyon 179 bin kişi artmış.
- Nüfus artınca işgücü de artar, mantıken böyle olmalıdır, değil mi. Ama hayır öyle olmamış. İşgücü artmak bir yana 1 milyon 288 bin kişi gerilemiş.
- Bunun nasıl olduğuna kafa yormayın, biz söyleyelim. İşgücüne dahil olanların, yani çalışmak isteyenlerin sayısı 2 milyon 467 bin kişi azalmış. Belli ki pandemi bolluk, refah ve zenginlik getirdiği için 2.5 milyona yakın kişi çalışmaktan vazgeçmiş. Acaba! Aslında çalışmaktan vazgeçilmesi söz konusu değil. Bu 2.5 milyon kişinin 2.2 milyonu iş aramayan ama çalışmaya hazır durumdaki kişilerden oluşuyor. Siz yarın "Hadi sana uygun iş var" deyin, 2.2 milyon kişi çalışmak için bekliyor.
- Çalışanların sayısında 896 bin kişi azalma var. Sadece çalışanlar değil, işsizler de yaklaşık 400 bin kişi azalmış. İnsanlar çalışmak istemiyor ki! İşsizlik elbette azalır.
- Sonuç olarak 2019 ekiminde yüzde 13.4 olan işsizlik oranı geçen yıl ekimde yüzde 12.7'ye gerilemiş. Pandemiden güçlenerek çıkmak bu olsa gerek; baksanıza pandemi sürecinde hem işsiz sayımızı azaltmışız, hem işsizlik oranımızı...

MÜNAFIK(!) ORANLAR

TÜİK işsizliğin gerilediğini söylüyor ama bazı çalışmalar daha yüksek işsizlik oranlarına işaret ediyor.

TOBB ETÜ bünyesindeki Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi'nin (SPM) "biraz değişik" belirlemeleri var. Deniliyor ki işsiz olarak tanımlanan 4 milyon kişiye "iş aramayıp çalışmaya hazır" 4.4 milyon kişiyi de eklediğimizde geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 23.3'e çıkıyor. Alın size bir kafa karışıklığı!

Başka hesaplamalarla geniş tanımlı işsizlik oranı daha yüksek de bulunabiliyor. DİSK-AR, geniş tanımlı işsiz sayısını 9.7 milyon, işsizlik oranını ise yüzde 27 olarak hesaplıyor.

12.01.2021

Bir de "eğreti olmayan istihdam oranı" icat edildi! SPM hesaplıyor bu oranı. Yani bir anlamda "işi sağlam olanların ya da kaliteli işlerde çalışanların" oranı. Bu oran ekim ayı için yüzde 26.8 düzeyinde hesaplanmış ve 2019'a göre 1.4 puan daha düşükmüş.

Bu arada bir bilgi aktaralım; SPM eğreti olmayan istihdam oranını gelecek aydan itibaren kadın ve erkekler için ayrı ayrı hesaplamaya hazırlanıyor. İlk duyumumuzu da aktaralım; bu oran kadınlarda bir felaketmiş...

Abdulkadir Selvi

Erdoğan'ın sosyal medya talimatı

12 Ocak 2021

WhatsApp'ın dayattığı sözleşme beni iki açıdan rahatsız etti. Biri, özel hayata ilişkin bilgilerimizin Facebook'la paylaşılacak olması, ikincisi ise AB üyesi ülkeler bu sözleşmeden muaf tutulurken Türkiye'ye ikinci sınıf ülke muamelesi yapılmak istenmesi.

WhatsApp'ın uygulaması hepimizi karar almaya zorlarken, sosyal medya ile siyaset ilişkisine bakmak istedim. Ha, bir de sosyal medya konusunda Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın değerlendirmesi var. Sosyal medya, özellikle algı yönetiminde etkin bir şekilde kullanılıyor. Bu durum siyasetin de sosyal medyaya daha çok ilgi duymasına yol açıyor.

Peki hangi parti hangi sosyal medya platformunu tercih ediyor? **Hilmi Daşdemir**'in başkanı olduğu Optimar'ın bu konuda bir anketi var. Tek eksiği TikTok olan anketi paylaşıyorum.

PARTILERE GÖRE SOSYAL MEDYA

AK Partililer Facebook'cu, CHP'liler Twitter'cı, MHP'nin önceliği ise Facebook. HDP'liler ise ezici bir çoğunlukla Twitter'cı. İYİ Partililerin tercihi ise Facebook. AK Parti ve İYİ Partililerin ikinci tercihi Twitter'dan yana. CHP, MHP ve HDP'liler ikinci sırada Instagram diyor.

Tabii siyaset de sosyal medyaya ilgisiz değil. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın Twitter'daki takipçi sayısı 8 milyon 250 bin. **Kılıçdaroğlu**'nun ise 7 milyon 304 bin takipçisi var. **Bahçeli**'nin takipçi sayısı 5 milyon 459 bin olurken, **Akşener**'i 4 milyon 267 bin kişi takip ediyor.

CINSIYETE GÖRE

Kadınlar daha çok Instagram'ı tercih ediyor. Gençlerin seçimi de o yönde. Erkekler ise Facebook ve Twitter'ı etkin bir şekilde kullanıyor. YouTube'da ise kadınlar ve erkekler eşit seviyede yer alıyor.

SOSYAL MEDYA İÇİN NE DEDİ?

Sosyal medya gençler ve kadınlar üzerinde daha çok etkili oluyor. Siyasette sosyal medya bir gerçek ama her şey değil. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, AK Parti MYK'da sosyal medyayla ilgili bir tartışma üzerine, "**Sosyal medya önemli ama aynı** zamanda çok şişirme bir şeydir. Bizim partililerimizle, üyelerimizle, halkla doğrudan temasa önem vermemiz lazım" diyor. Ardından da ekliyor: "Ruberu, yani yüz yüze görüşme."

KILIÇDAROĞLU, ERDOĞAN'A MI MİLLİ İRADEYE Mİ 'SÖZDE' DEDİ

ÖZAL Cumhurbaşkanı'ydı. Birinci Körfez Savaşı sırasında Türkiye'nin Amerika ile birlikte savaşa girmesini savunuyordu. Demirel o zaman muhalefet lideriydi. Türkiye'nin, ABD ile birlikte Irak'ta savaşa girmesine şiddetle karşı çıkıyordu. DYP grubunda kürsüye çıktı. "Çankaya, hıyanet ve dalalet içindedir" dedi. Hemen telefonlara koşup bu haberi flaş olarak geçtik. Özal, Demirel hakkında 50 bin liralık tazminat davası açtı. Demirel bu arada Başbakan oldu. Mahkeme 11 Nisan 1992 tarihinde sonuçlandı. Özal, Başbakan'ı, tazminata mahkûm ettiren ilk cumhurbaşkanı oldu. Mahkeme Demirel'i 10 bin lira tazminat ödemeye mahkûm etti. Biz bunun üzerine hemen Demirel'e koştuk. "Ne diyeceksiniz?" diye sorduk. Demirel, "Mahkemenin bu kararından memnunum" dedi. Şaşırmıştık. "Mahkeme Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın hıyanet ve dalalet içinde olmadığını tescil etmiştir" diye konuştu.

DEMİREL'DEN DEVLET ADAMLIĞI DERSİ

12 Eylül'de yasaklı olduğu dönemlerde yabancı heyetler **Demirel**'i ziyarete geliyordu. **Demirel**, onlarla görüşmelerinin notlarını tutturup, "**Devletimin arşivinde yer alsın**" diyerek Dışişleri Bakanlığı'na gönderiyordu. **Demirel**'i yurtdışına davet ediyorlar ama o gitmiyordu. Sorulduğunda da "**Ne diyeceğim. Devletimi mi şikâyet edeceğim?**" karşılığını veriyordu.

Devlet adamlığı buydu. O nedenle altı kez giden **Demirel**'i bu millet yedi kez başbakan yaptı.

BAYKAL'IN ERDOĞAN'A ÖNERİSİ

Ermeni diyasporası harekete geçmiş, dünya parlamentolarından Türkiye aleyhine sözde soykırım kararları çıkarmaya çalışıyordu. 1915 olaylarının yüzüncü yılı öncesinde dünya kamuoyunu Türkiye'nin aleyhine çevirmenin peşindeydi. CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal**, Başbakan **Erdoğan**'dan randevu istedi. **Erdoğan**, hemen randevu verdi. **Baykal** görüşmeye CHP milletvekilleri **Şükrü Elekdağ** ve **Onur Öymen**'le birlikte geldi. Görüşmede hükümet kanadından Başbakan **Erdoğan**'la birlikte Dışişleri Bakanı **Abdullah Gül** ile Adalet Bakanı **Cemil**

Çiçek yer aldı. Baykal, Ermeni diyasporasının parlamentolardan karar çıkarmaya çalıştığına işaret ederek, "Biz de iktidar ve muhalefet bir araya gelip, Meclis'imizden ortak bir bildiri yayınlayalım. Sözde Ermeni soykırım iddialarına karşı meydan okuyalım" dedi. Erdoğan bu öneriden çok memnun oldu. Baykal'a teşekkür etti. Meclis'ten dünyaya ortak bir bildiri yayınlandı.

BAYKAL'I İKİ BAKAN ZİYARET ETTİ

AİHM, 25 Mayıs 2005 tarihinde **Öcalan**'la ilgili olarak **"Yeniden yargılansın"** kararı verdi. Türkiye'nin karara uyup uymaması konusunda ciddi bir tartışma başladı. Bugün **Demirtaş** kararında yaşandığı gibi.

Dışişleri Bakanı **Abdullah Gül** ile Adalet Bakanı **Cemil Çiçek**, Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan**'ın bilgisi dahilinde Oran'daki evinde CHP Genel Başkanı **Deniz Baykal**'ı ziyaret ettiler. **Baykal**, iki bakana sıcak bir ev sahipliği yaptı. Kendisine verilen bilgileri dinledi. "**Ben bu konuyu katiyen iç politika malzemesi olarak kullanmam**" dedi. Dediğini de yaptı. Tereyağından kıl çeker gibi bu sorun çözüldü. Türkiye **Öcalan**'ı dosya üzerinden yargıladı.

Tüm bunları neden aktardığımı tahmin etmişsinizdir. Muhalefet liderliği ile devlet adamlığı farklı kavramlar. Bugünün muhalefet lideri, yarının iktidar adayıdır. Ama bunun için millete güven vermesi gerekir. Peki Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na "sözde Cumhurbaşkanı" diyerek nasıl güven verilecek?

ÇİRKİN İFADE

Söz konusu **Erdoğan**'a hakaret olunca CHP Lideri Kılıçdaroğlu her defasında kendini aşmayı başarıyor. Biz aslı, esası olmayana "**sözde**" deriz. "**Sözde Ermeni soykırımı iddiaları**" gibi. "**Sözde terör örgütü sözcüsü**" gibi. Ama **Kılıçdaroğlu**, bu sıfatı Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na layık gördü. **Kılıçdaroğlu**, **Erdoğan**'a hakaret edeyim derken, asıl Türk halkının iradesine saygısızlık ediyor. Çünkü **Erdoğan**'ı Cumhurbaşkanı seçen Türk milleti. **Kılıçdaroğlu**, "**sözde Cumhurbaşkanı**" ifadesiyle sadece **Erdoğan**'a değil, ona oy veren milyonları da "**sözde seçmen**" ilan etmiyor mu?

JOE BIDEN'A FARKLI AMA

Joe Biden, Amerikan Başkanı seçildiğinde ilk tebrik edenler arasında yer alan **Kılıçdaroğlu**, Amerikan halkının tercihi saygın da Türkiye halkının iradesi "sözde" mi oluyor?

Gerçek işsiz sayısı 8,4 milyona yükseldi

Esfender KORKMAZ

12 Ocak 2021

TÜİK 2020 Ekim ayında, bir önceki yıla göre işsiz sayısının 391 bin kişi azaldığını ve 4 milyon beş bine gerilediğini açıkladı. Ama aynı zamanda i**ş aramayıp çalışmaya** hazır olanların da 2019 da 2 milyon 175 binden 2020 de 4 milyon 348 bine yükseldiğini de açıkladı. Yani işsiz sayısı 391 bin azalırken, iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı 2 milyon 173 bin artmış.

2020 Ekim ayında işsiz sayısı 4 milyon beş bin, iş aramayıp çalışmaya hazır olan sayısı ise daha fazla 4 milyon 338 bin olarak açıklanıyor. **Burada hülle olduğu çok açık değil mi?** Ne oldu da bir yılda iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar iki katına çıktı ve açıklanan işsiz sayısından fazla oldu?

Bunlar içinde **umudunu kaybeden işsizler de var.** Yıllarca iş aramış ve bulamamış. İş aramaktan vazgeçmiş. Ancak **iş olsa 15 gün içinde başlamaya hazır. Bunları işsiz saymak, AB standartlarına da uymuyor.** Çünkü orada işsizlik sigortası çalışıyor, iş bulma kurumları çalışıyor. **Türkiye de ise eş, dost kanalıyla iş arama geleneği var.** Bunlar Türkiye de işsiz sayılmıyor.

Bu kapsamda, geniş tanımlı işsizlik oranı tartışma götürür ve fakat fiili işsizlik oranı TÜİK'in verileri olduğu için tartışma götürmez. TÜİK işsiz sayısını anket sonuçlarına göre hesaplıyor. Bu verileri çöpe atamaz ve fakat ankete katılanları iş aramayıp çalışamaya hazır olanlar diye göstererek, açıklanan işsizlik oranını düşük gösterebilir. İçinde bulunduğumuz sorunlar, işsiz sayısının arttığını gösteriyor. TÜİK filli işsizlik oranının da açıklamadığı için, kimse ikna olmuyor.

2020 Ekim ayı fiili işsiz sayısı; 8 milyon 353 bindir. Fiili işsizlik oranı yüzde 23,6'dır. (Aşağıdaki tablo)

EKİM AYI İŞSİZLİK ORANLARI

TÜİK AÇIKLANAN	2019	2020
İşsiz Sayısı (bin)	4396	4005
İşsizlik Oranı (Yüzde)	13,4	12,7
İşgücü (Bin)	32 740	31 452
İş aramayıp çalışmaya hazır		
Olanlar (Bin)	2175	4348
İstihdam oranı(yüzde)	45,9	43,6
FİİLİ İŞSİZLİK ORANI		
Fiili İşgücü (Bin)	34 915	35 457
Fiili İşsiz Sayısı	6571	8353
Fiili İşsizlik Oranı (yüzde)	18,8	23,6

Siyasi iktidar işsizlik üretti. 2001 krizinde bile işsizlik oranı yüzde 8 idi. 2003 sonrası işsizlik artmaya başladı 2017-2019 da yüzde 11,9 a, son iki yıldır da, yüzde 13'e çıktı. (Aşağıdaki grafik)

İşsizliğin sürekli artmasının birden fazla nedenleri vardır. Ama bunların içinde en önemlisi üretimde kullanılan ithal girdi payının yüksek olmasıdır. Bu yapı Siyasi iktidarın Türkiye şartlarına uymayan dalgalı kur politikası ve kontrolsüz kambiyo rejimi uygulaması sonucunda oluştu. Genel olarakta siyasi iktidarın planlı bir istihdam politikası olmadı.

12 Ocak 2021, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Kılıçdaroğlu'na kızılmaz ona sadece gülünür

<u>CHP</u>'nin Genel Başkanı, Cumhurbaşkanı için **"Sözde Cumhurbaşkanı"** demiş. Doğal olarak herkes öfkelenmiş. Halkın oyu ile seçilen bir Cumhurbaşkanı için **"Sözde"** kelimesini kullanmak, doğal olarak bu kişinin demokrasiye olan inancını da sorgulatır.

Mizah üretimi

Ancak bana göre Kılıçdaroğlu'nun ağzından çıkan kelimelere takılıp ona kızmak anlamsızdır. Çünkü Kılıçdaroğlu kullandığı kelimelerin anlamlarının ne olduğunu bilmek konusunda yeterli değildir. O çok konuşmayı yeterli bulmakta ama bu arada bol bol mizah malzemesi üretmektedir.

Atanmışlar kuşağı

Ana muhalefet partisinin Genel Başkanı olup da Cumhurbaşkanı adayı olmamak gibi ilkeli bir davranışın sahibidir Kılıçdaroğlu... Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı Cumhurbaşkanı adayı olarak öne sürdüğü isimler kazara seçilselerdi, Kılıçdaroğlu herhalde onlar hakkında da iyi şeyler söylemezdi. Çünkü o seçilmeyi değil atanmayı kutsayan bir kuşağın üyesidir. O kuşak uzun yıllar boyunca Türk demokrasisine "Vesayet" kurumunu da eklemiştir. Onlar için <u>Cumhurbaşkanlığı Külliyesi</u>'nin ışıklarının sabaha kadar açık olması önemli değildir. Onlar sadece <u>Genelkurmay</u>'ın ışıklarını gözlerler.

Gaf şampiyonu

Sonuçta bunlar yürüyen merdivene tersten binerler. Mersin'i Güneydoğu'nun incisi zannederler. Yetmezmiş gibi "Gidin gezin bakalım, Güneydoğu'da nerede böyle sahil bulabilirsiniz" de derler. Atatürk'ün özdeyişini tekrarlamak isterken cümlenin yarısını unutup, takılmış plak gibi "Hattı müdafaa yoktur" diyerek dinleyenleri şaşırtırlar. Ya "Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen alçak" demesini nasıl yorumlamalıyız? "Ben eski maliyeciyim, mal nasıl götürülür çok iyi bilirim" der ve sonra esrar kaçakçılarından vergi alınmasını önerir.

Gülelim

Bana göre Kılıçdaroğlu'na kızılmaz sadece gülünür. Çünkü o **"Sözde"** kelimesinin de herhalde anlamı dışında bir anlam taşıdığını sanmıştır. Sonuçta o sözel değil FETOnal bir siyasetçidir. Kaset skandalı olmasaydı, o hâlâ Mersin kumsallarında Urfa'yı falan arayacaktı.